

Elinvoimakeskus

Rauhoitettujen lintujen aiheuttamien satovahinkojen korvaaminen

Ympäristöhallinnon ns. RauLako- korvaus perustuu lakiin (15/2022) rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

Mitä teen, jos havaitsen pellolla vahinkoja?

Rauhoitettujen lintujen aiheuttamat satovahingot – näin asia etenee:

1. Vahingon havaitseminen pellolla
2. **Vahinkoilmoitus Elinvoimakeskukselle viivytyksettä**
3. Vahingon toteaminen ja arviointi
4. **Korvaushakemus**
5. Korvauspäätös

Korvauksen hakeminen viljelysvahinkoihin on kaksivaiheinen, vaihe 1, vahinkoilmoitus

- Tehdään heti vahingon havaitsemisen jälkeen Elinvoimakeskukseksi
- Ilmoituksella asia tulee vireille ja käynnistää prosessin
- Tehdään sähköisesti Palvelut – Aluehallinnon asiointipalvelu -> tieto elinvoimakeskukseksi ja kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle
- Myöhässä tehty ilmoitus voi estää vahingon luotettavan toteamisen ja siten korvauksen maksamisen.

Aluehallinnon asiointipalvelu ETUSIVU PALVELUT FI ⇅ Kirjaudu sisään ↗

VALITSE →

Korvaus rauhoitettujen eläinten aiheuttamiin viljelysvahinkoihin

Elinvoimakeskus voi korvata rauhoitettujen eläinten pellolle, puutarhalle, taimistoviljelmälle ja kootulle sadolle aiheuttamia vahinkoja.

Täytä ensin vahinkoilmoitus ja sen jälkeen vielä varsinainen korvaushakemus.

Korvauksen hakeminen viljelysvahinkoihin on kaksivaiheinen, vaihe 2, korvaushakemus

- Korvaushakemus jätetään ilman aiheetonta viivytystä vahingon toteamisen jälkeen
 - maaseutuelinkeinoviranomainen on todennut ja arvioinut vahingon
- Välttämättömien täydennyskylvökulujen osalta tiedot saattavat selvitä hieman myöhemmin -> jolloin hakemuksen jättäminen voi hieman pitkittää -> tarvittavat tositteet esim. käytetyistä siemenistä selvillä
- Ilman korvaushakemusta ei voi saada korvauspäätöstä
- Hakijan vastuulla tehdä vahinkoilmoituksen jälkeen korvaushakemus

Ohjevideo korvauksen hakemisesta viljelysvahinkoihin

[Linkki videoon: Näin haet korvausta rauhoitettujen eläinten aiheuttamiin vahinkoihin](#)

Korvausta voi saada vain luonnonsuojelulla rauhoitetuista linnuista

- Raulako-laki määrittelee, että rauhoitetulla eläimellä tarkoitetaan luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja luonnonvaraisina esiintyviä lintuja ja nisäkkäitä.
- Hanhien aiheuttamien viljelysvahinkojen osalta on tarpeen ottaa huomioon, että kaikki hanhilajit eivät ole luonnonsuojelulla rauhoitettuja.
- Suomesta löytyy ns. riistahanhia, mitkä ovat metsästyslain (5§) tarkoittamia riistalajeja.
 - Nämä lajit ovat kanadanhanhi, merihanhi ja metsähanhi.
 - Raulakon mukaista korvausta ei voi saada edellä mainittujen lajien mahdollisista viljelysvahingoista.

Korvauksen myöntämisen yleiset edellytykset

- Korvausta maksetaan vain **vahinkotapahtuman suorana seurauksena** aiheutuneista vahingoista
 - Ei korvata välillisiä tai epäsuoria menetyksiä
 - Korvauksia maksetaan valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen rajoissa
 - Vahingonkärsijän on pyrittävä **kohtuullisin keinoin:**
 - estämään vahingon syntyminen
 - rajoittamaan vahingon laajenemista
- > Kohtuullisuus arvioidaan tapauskohtaisesti

Korvattavat vahingot ja korvauksen saaja

Viljelysvahinkona voidaan korvata pellolle, puutarhalle, taimistoviljelmälle ja kootulle sadolle aiheutunut vahinko.

Korvausta voidaan maksaa maatalouden alkutuotannossa toimivalle yritykselle.

Viljelysvahinkona voidaan korvata enintään menetetyn sadon arvoa vastaava määrä sekä enintään vahingoittuneiden puutarha- ja taimitarhakasvien käypää arvoa vastaava määrä.

Mitä satovahingolla tarkoitetaan?

- Satovahinko = **rauhoitettujen lintujen** aiheuttama
 - sadon syöminen
 - talleaminen
 - tuhoaminen tai likaantuminen-> Sato ei kelpaa aiottuun käyttötarkoitukseen
- Vain **viranomaisen toteamat ja arvioimat** vahingot voidaan korvata

Miten korvaus määräytyy (1/2)

Menetetyn sadon arvo

- Ruokaviraston määräys normisadoista ja yksikköhinnoista
- Maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto -> arvio vahinkoalasta ja vahinkoprosentista
- Vahingot säilörehunurmille lasketaan keväällä 50 % ja kesällä sekä syksyllä 25 % mukaisesta normisadosta.

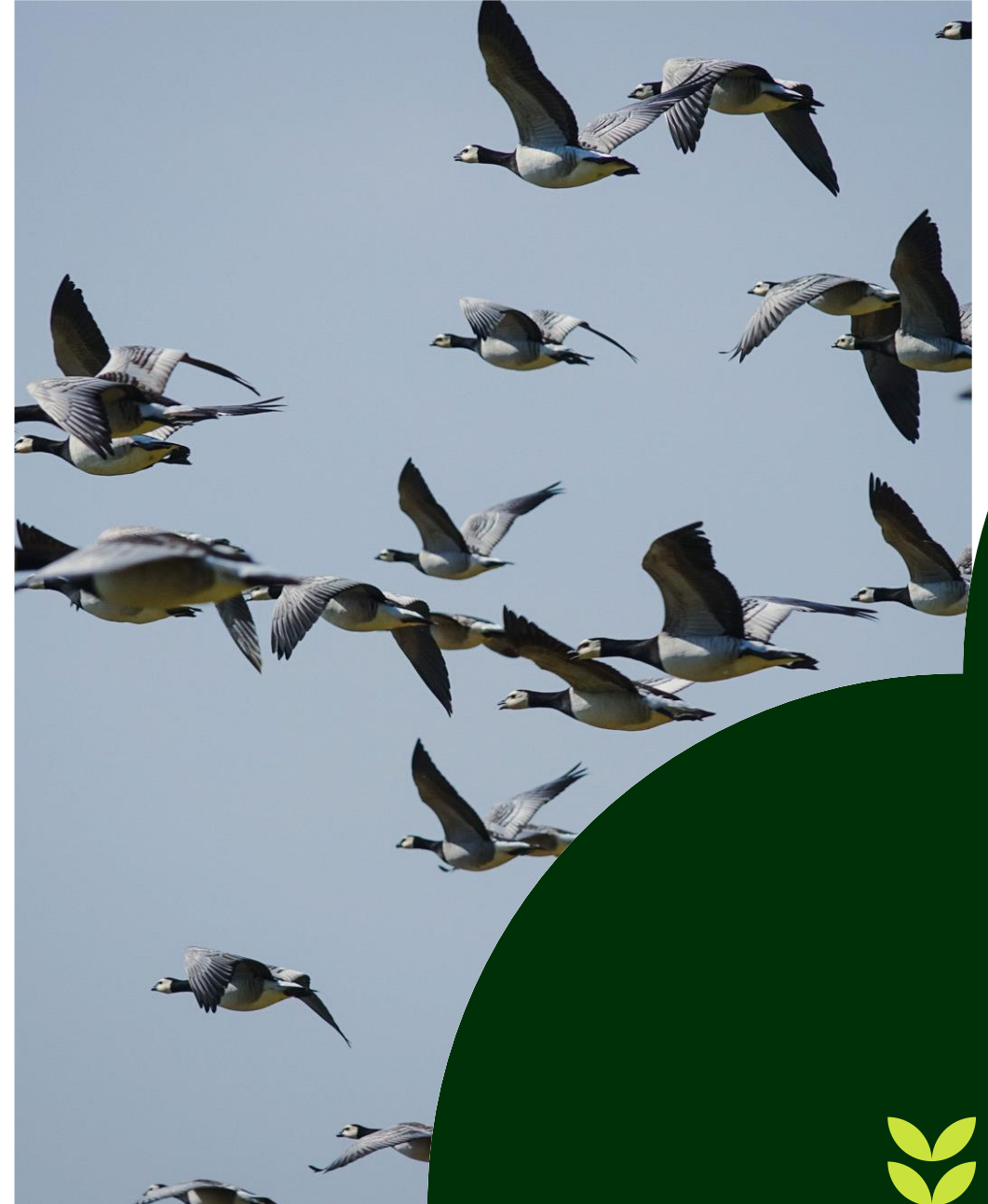
Vilja: vahinkopinta-ala*normisato*yksikköhinta*vahinkoaste

Nurmi (1 sato): vahinkopinta-ala*50%*normisato*yksikköhinta*vahinkoaste

Jos 5 ha nurmipellolle (säilörehu) aiheutuu vahinko Pohjois-Savossa ja arvioitu vahinko on 100 %, laskentakaava on: $5 \text{ ha} * 50 \% * 16\,400 \text{ kg/ha} * 0,05 \text{ €/kg} * 100\% = 2\,050 \text{ €}$

Miten korvaus määräytyy (2/2)

- Menetetyn sadon lisäksi nurmien ja muiden monivuotisten kasvien täydennys- ja uusintakylvöihin liittyvät siemenkustannukset voidaan korvata kuitteja vastaan sekä työkulut voidaan korvata Työtehosteuran taulukoiden mukaisesti.
- Korvaus voi muodostua riippuen kasvilajista:
 - 1) satovahinko
 - 2) satovahinko + täydennys/uusintakylvökulut

Korvaukseen liittyviä periaatteita

- Maaseutuelinkeinoviranomaisen arvioon vahingosta ei saa sisällyttää mahdollisia muista vahingonaiheuttajista kuten sääolosuhteista tai kylvö- tai kasvinsuojeluvirheistä johtuneita vahinkoja eikä alueita, joilla ei em. syistä johtuen kasva mitään -> vain linnuista suoraan aiheutunut vahinko huomioidaan
- Vahinkoarvion on perustuttava ainoastaan ja vain arviointihetkellä todettavissa olevaan tilanteeseen.
- Viljelysvahingon korvaamisen edellytyksenä on sadontuotantoon tähtäävä viljely ja aikomus korjata sato.
- Viljelysvahingon korvauksen ulkopuolelle jäävät pääsääntöisesti sellaiset peruslohkot, joille on ilmoitettu kasvikoodi kesannoille, viherlannoitusnurmiin, suojavaöhykkeisiin, lintupeltoihin tai muihin ei-sadontuotannollisiin toimenpiteisiin.

Kiitos!

Yhteystiedot

Joni Kivimäki

joni.kivimaki@elinvoimakeskus.fi

lahivahingot.ita-suomi@elinvoimakeskus.fi

Elinvoimakeskus